

VASTUULLISEN
MATKAILUN
PORTAAT

Matkailun ekologisten vaikutusten kirjo -käsitteet

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

jamk

Luonto käsitteenä 1

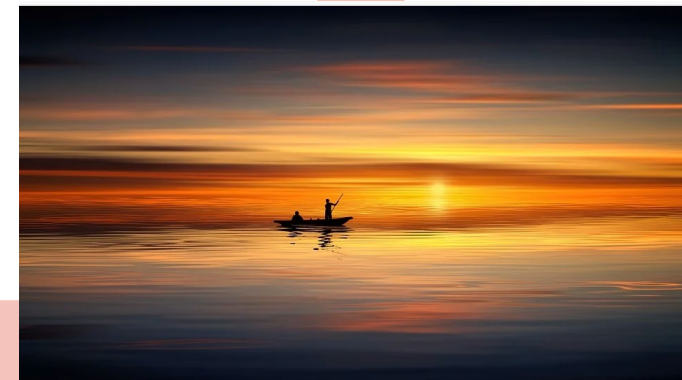

- Luonto käsitteelle on Tieteen termipankin mukaan kaksi määritelmää:

Kielitoimiston laatima: "*maaperä sekä vesi- ja ilmakehä kasveineen ja eläimineen varsinkin vain vähän tai ei ollenkaan ihmisen muokkaamana elinympäristönä*"

Filosofinen määritelmä: "*kaikki olemassa oleva; luonto sekä todellisten että mahdollisten tosiasioiden summana ja kokonaisuutena*".

- Luonto (engl. Nature) käsitettä käytetään hyvin moninaisesti:
 - Ihminen sisällytetään luontoon
 - Ihminen ja luonto -kahtiajako

Luonto käsitteenä 2

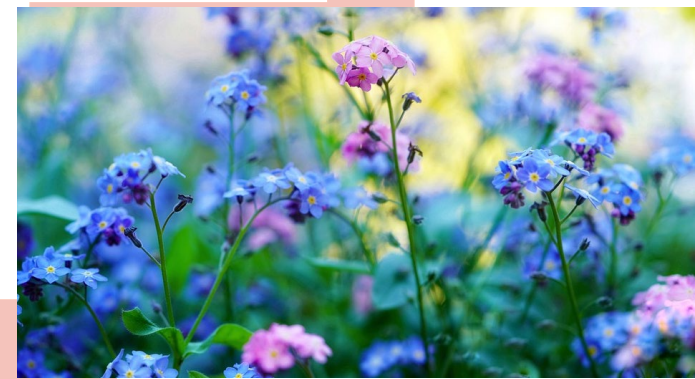
- Käsitteet villiluonto ja erämaa (engl. wilderness).
- Luonto voidaan mieltää pitävän sisällään kaiken mitä ihminen voi ympäröivässä maisemassaan havaita (elolliset ja elottomat tekijät)
- Rakennettu ja rakentamaton luonto -käsitteet
- Luonnonvarainen ympäristö -käsite
- Luonto voidaan katsoa tarkoittavan:
 - ihmisen ulkopuolista, luonnonvaraista maisemaa
 - sekä luonnonvaraista että ihmisen rakentamaa maisemaa

Ympäristö käsitteenä

- Ympäristö voi pitää sisällään kaiken havainnoijan ulkopuolella olevan (De Young 2013)
- Ympäristö-käsite tarkoittaa niitä fyysisiä, sosiaalisia ja kulttuuritekijöitä, jotka kuuluvat luontoon tai rakennettuun ympäristöön ja joiden kanssa ihminen on vuorovaikutuksessa (Tilastokeskus)
- Tilastokeskuksen toisen määritelmän mukaan:
"Ympäristö nähdään ennen kaikkea ihmisen elinympäristönä, jonka tilaan ja laatuun ihmisen toiminta vaikuttaa myönteisesti tai kielteisesti".

Maisema käsitteenä

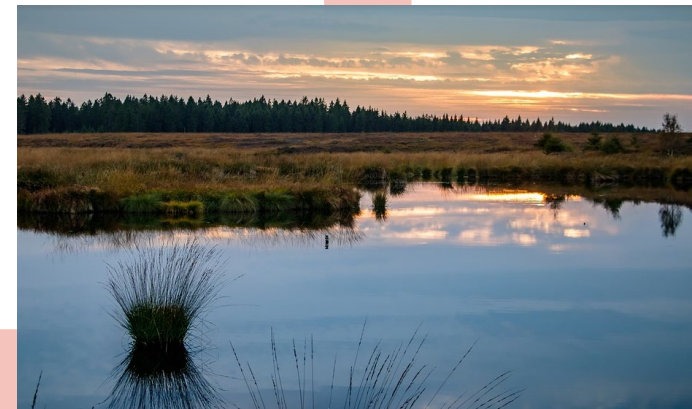
- Maisema on usein määritelty ihmisen valitsemien tekijöiden rajaamaksi kokonaisuudeksi ympäristöstä
- Maisema on osa ympäristöä, jota koetaan eri aistein (Rainbird 2010)
- Matkailun näkökulmasta maisema mielletään usein visuaalisesti havaittavaksi alueeksi (Wylie 2013).
- Matkailun näkökulmasta maisema -käsite pitää sisällään:
fyysisen maiseman eli esimerkiksi maaston,
luonto- ja kulttuurielementit

Ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojelukäsitteet

- Ympäristönsuojelu tarkoittaa toimia ympäristön suojelemiseksi ihmisen aiheuttamilta muutoksilta (Tirri ym. 2003).
- Tilastokeskuksen määrittelyn mukaan ympäristönsuojelua ovat ne *"toimenpiteet, joiden pääasiallisena tarkoituksena on kerätä, käsitellä, vähentää, estää tai poistaa yrityksen toiminnasta aiheutuvia päästöjä, jätteitä tai muuta ympäristöhaittaa."*
- Luonnonsuojelulla tarkoitetaan luonnon, luonnonvarojen ja elinympäristön suojelua ja hoitoa (Tirri ym. 2003).

- De Young, R. 2013. Environmental Psychology Overview. Julkaisussa: Huffman, A. H. & Kelin, S. (toim.): Green Organizations: Driving Change with IO Psychology. Series in Applied Psychology. Hove, East Sussex: Routledge.
- Rainbird, P. 2010. The Bidy and the Sense: Implications for Landscape Archaeology. Julkaisussa: David, B. & Thomas, J. (toim.): Handbook of Landscape Archaeology.
- Research Handbooks in Archaeology. 2008. World Archaeological Congress, Left Coast Press, Inc. s. 263-270.
- Tieteen termipankki <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Termipankki:Etusivu/en>.
- Tilastokeskus. WWW.stat.fi
- Tirri, R., Lehtonen, J., Lemmetyinen, R., Pihakaski, S. & Portin, P. 2003. Biologian sanakirja. Keuruu: Helsingin Kustannusosakeyhtiö Otava.
- Wylie, J. 2013. Landscape and phenomenology. Julkaisussa: Howard, P. & Thompson, I. & Waterton, E. (toim.). The Routledge Companion to Landscape Studies. Abingdon, Oxon: Routledge International Handbooks.

**VASTUULLISEN
MATKAILUN
PORTAAT**